

Theatermakers van KRAM brengen de voorstelling *Een soiree* in het kader van het Anarchisme en verzet Festival in Wageningen

Foto: Cord Otting

KRAM, ordners en een lange neus

Eigengereide theatermakers zijn het, de Wageningers die bekend werden als Waterlanders. Nu heten ze KRAM. Op het Anarchisme en verzet festival 2004 debutteren ze met *Een soiree*, een trefend geval van theater-plus.

Door RENÉ MEGENS

Nee, een rommeltje maken de theatermakers van KRAM niet van *Een soiree*. Tenminste, dat is de bedoeling. Anarchisme kent ook zijn grenzen. Maar de mannen van de recentelijk afgesplitste theatertak van de kunstenaarsgroep Waterlanders komen vanaf morgen wel viermaal met een eigenaardige voorstelling in het kader van het Anarchisme Festival in Wageningen.

Als de Waterlanders verwierven de theatermakers van KRAM de laatste jaren regionale bekendheid met een aantal producties in het Wageningse zwembad. *Funpopartposes* noemden ze zelf die voorstellingen. De 'zwembadkunstenaars' staan bekend om theaterbeelden die een combinatie zijn van vervreemdende en alledaagse zaken, van avantgarde en oubollig en van onzin en schoonheid. Een van die experimentele stukken met veel improvisatie viel zo goed in de smaak bij mensen van theater 't Hemeltje in Wageningen dat ze de theatermannen van de Waterlanders vroegen om een productie te maken voor het Anarchisme Festival. Onder de noemer KRAM stortten de kunstenaars zich aanvankelijk op het gedachtegoed van allerlei anarchistische filosofen uit de tijd van de Duitse denker en historicus Karl Marx. En ook op communistische en anarchistische revoluties. Theatermaker en beeldend kunstenaar Remco de Kluizenaar: „De diepere filosofische inhoud van de eerste vormen van anarchisme hebben we al snel overboord gegooid. Want de voorstelling moest natuurlijk wel leuk worden. Daarna hebben we ons gericht op minimal

music en Fluxus. Dat is een anarchistische gedachtestroming in de kunst die er van uitgaat dat iedereen kunst kan maken.”

KRAM speelt onder meer met het begrip orde en het doorbreken daarvan, zowel op het gebied van de maatschappij als het theater. De Kluizenaar: „We gebruiken bijvoorbeeld theaterwetten en ontduiken die net zo gemakkelijk.” Zijn collega Eric Langendoen: „We doorbreken een theaterconventie doordat we ook nu een voorstelling maken waarin alles samenkomt, beeldende kunst, tekst, gespeelde scènes, muziek en bewegingstheater. Ook hebben we een bepaalde interactie met het publiek, zonder dat het overigens stand-up comedy wordt.” Een grote muur van Aspa-ordners behoort tot de decorstukken. Langendoen: „Die ordners doen mij denken aan archieven van oude actiegroepjes. De link tussen ordner en orde is snel gelegd. De voorstelling is vooral het maken van een lange neus naar allerlei conventies.” De laatste dagen voor de première op Koninginnedag worden onder meer gebruikt om structuur aan te brengen in de productie. Langendoen: „Dat moet je doen. De filosofie van het anarchisme

verbiedt ook niet het fenomeen structuur an sich. Het verbiedt alleen structuren die van bovenaf opgelegd worden. Of het anarchistisch is om naar orde te zoeken? Als structuur niet van bovenaf wordt opgelegd, maar uit de mensen of groepen mensen zelf komt, dan is het geen vies woord. Oppressie is dat wel.” In *Visioen*, een voorstelling onder de vlag van de Waterlanders, ging het onder meer over chaos, globalisme en massaconsumptie. Een aantal thema's komt terug in *Een soiree*. Vragen die aan bod komen zijn 'Zeg, ken jij de Spikkelman?' en 'Wat doen die vluchtelingen daar. wie zijn zij en waar moeten ze heen?' „We vragen ons bijvoorbeeld ook af hoe het zou zijn als je met zijn allen ineens de overheid overboord gooit en je je zelf moet redden”, stelt Langendoen. „We bedrijven geen politiek, maar dergelijke thema's liggen heel dicht bij ons. Een boodschap willen we niet overbrengen, maar we schetsen een portret van de samenleving. waaruit het publiek zelf een mening kan distilleren.”

 KRAM speelt *Een soiree*. Te zien: Theater 't Hemeltje, Wageningen, 30 april, 2, 3 en 7 mei. Aanvang: 21.00 uur.

Kram speelt een Soiree 03/05/04 Een Waterlanders productie speciaal ontwikkeld voor het Anarchisme en Verzet- festival 29 april t/m 8 mei in Wageningen "Iedereen die wil kan kunst maken en dit is theater als wij zeggen dat dit theater is. Een zin uit de festivalkrant die bezoekers naar de voorstelling in Theater 't Hemeltje hoopt te trekken. Eigenlijk doet deze oproep het ergste soort nihilisme vermoeden, iets in je gezicht geslingerd te krijgen en het dan als toeschouwer allemaal maar zelf te mogen uitzoeken.

Wat schetst mijn verbazing. Kram speelt een Soiree is een boeiend schouwspel. Het decor staat als een huis, waarin de los aanelkaar geregen sketches soepel in elkaar overgaan. Met veel gevoel voor humor en oog voor beweging worden kleine dingen uitvergroot. Van wereldpolitiek tot koffietafel.

Terecht mogen de Waterlanders zeggen dat dit theater is. Gaan kijken!

De voorstelling is nog te zien: 2, 3 en 7 mei in Theater 't Hemeltje aanvang 21.00
Burgtstraat 1, Wageningen

- Rita van Biesbergen